

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XIV. Idem (a) Lugdun. Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

(a) P[ro]ssan.] Præsentem inscriptionem, & inte-

gram textus retuli, & exposui in c. ad nostram. de ve-
gal. & commentarium hujus textus dedi in cap. 1.
cap. cum sis, hoc tit.

CAPUT XIV.

Idem (a) Lugdun. Archiepiscopo.

EX parte tua nostris est auribus intimatum, quod cum quædam mulier dicecesana tua (b) velum viduitatis coram duobus Abbatibus assumpsisset, benedictione solenni cum celebratione Missæ, ac Litaniam, sicut debuit, accedente, postmodum quidam nobilis, qui sex mensibus antè proponebat se mulierem ipsam mediantibus (c) internunciis per verba de præsentibus, (d) arræ etiam interpositâ desponsasse, audito quod mulier ipsa velum assumpsisset, misit ad eam, ut desponsationem factam carnalis copula sequeretur. Tu verò postquam fuit ad tuam audientiam res perlata, inhibere, curasti, ne ante discussionem negotii se carnaliter commiserent: postmodum muliere ipsâ in tua præsentia constitutâ, quævisisti utrum consensisset in illum, & quare ab illo quereretur separari. At illa se in illum consensisse confessâ, dixit quod audierat eum esse leprâ (e) percussum, & ob hoc eus fuerat abominata complexus. Cum autem postmodum per testes idoneos tibi fuisset plenior facta fides, quod ante susceptionem veli mutuo intervenerat inter ipsos per verba de præsentibus consensus, Sed. duxisti Ap. consulendam, utrum veli susceptio impediat matrimonium inter ipsos. Nos autem inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod etsi possit non inconsultè videri, quod ex quo matrimonium inter personas legitimas per verba de præsentibus contrahitur, illis viventibus in nullo possit casu dissolvi, ut vivente relicto, alter ad secunda vota transmigraret, etiam si unus fidelium, inter quos est ratum conjugium, fieret hæreticus, & nollet permanere cum altero sine contumelia Creatoris; nisi forte secus fieret ex revelatione divina, quæ superat omnem legem, sicut à quibusdam Sanctis legitur esse factum. Nos autem à præd. nostrorum vestigiis in hoc articulo subito declinare nolentes, qui respondere consulti, quod antequam matrimonium sit per carnalem copulam consummatum, licet alteri conjugum, relicto etiam inconsulto, ad religionem transire, in quo quod reliquum ex tunc legitime poterit alteri copulari; hoc ipsum tibi consulimus observandum in articulo prænotato, quamvis falsa sit (f) causa, propter quam ad susceptionem veli prædicta mulier est inducta, cum sine qualibet tali causa id ipsum religionis obtentu facere potuisset. Porro licet prædicta mulier videatur in veli susceptione religionis habitum assumpsisse, si tamen velit in (g) domo propria permanere, quasi propositum castitatis in seculo servatura, nihilominus consummandum est matrimonium jam contractum, nisi se voto adstrinxerit ad observantiam regularem, in quo casu compelli potest, ut relicto seculo, religionis propositum exequatur.

NOTÆ.

- I. (a) [Ugdunensib.] Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. cap. 1. De Ecclesia Lugdun. plura adduxi in cap. 25. de rescript.
(b) Velum viduitatis.] De quo plura adduximus in cap. vidua 4. de regul.
(c) Mediantibus internunciis.] Notissimum est, inter absentes matrimonium contrahi posse, cap. final. de procurat. lib. 6. cap. veniens 5. qui clerici vel vor. l. mulierem 5. ff. de ritu nupt. Illustrant Sanchez lib. 2. de matrim. disputat. 11. Bafilii eodem tract. lib. 1. cap. 10. P. Gregorius lib. 1. partit. final. 12. cap. final. Arias à Mela lib. 3. var. cap. 43. licet enim alia sacramenta corporalem præsentiam exigant, cap. multi 94. 1. quest. 1. tamen cum matrimonium sit contractus elevatus ad esse sacramenti, & inter absentes contractus celebrari valeant, l. sed & socius 17. §. 1. ff. pro socio, l. 6. ff. de lege commissoria, inde

matrimonium inter absentes contrahi valet, ut latius profequitur Petrus Bajo Arroyo in dicit. cap. finali.

(d) Arræ.] Quod signum magnum est celebrati matrimonii, cap. tenor, c. lator, de rejudic. c. finali ubi dicemus, de despons. impub. c. nostrates. c. femina 30. q. 5. nam sicut ad firmandos contractus civiles arræ intercedit, l. quod sepe 35. ff. de contrahend. emptio. l. ex empto 11. §. is qui vna, ff. de alimob. empti, l. cunctunque 5. §. item, ff. de institut. l. 2. C. quando liceat ab emptione. l. ex arrali 3. C. de action. empti, l. 2. §. Sabinus, ff. pro emptore: illustrant pluribus relatis D. Nicolaus à Castro in §. 1. de emptio. & vendit. D. Josephus de Retes lib. 2. opusc. cap. 1. Osvaldus lib. 13. comment. Donel. lit. Z. Sic etiam in matrimonio archa traditur, cujus ritus alias rationes debimus in cap. final. de despons. impub.

(e) Leprâ percussum.] Unde constat, uxorem veluti sibi imposuisse, quia existimabat lepram divortii

divortii causam esse, quod falsum esse probabimus infra in cap. 3. de conjug. leprof.

(f) *Quamvis falsa sit causa.*] Cap. magne, de voto, ubi dicemus.

3. (g) *In domo propria permanere.*] Nec tunc obstat textus in cap. final. qui clericis, vel uov. ubi proponitur, mulierem post desponsationem cuiusdam Religiosi Sancti Augustini votum castitatis emisisse, eo adjecto tenore, ut in domo propria cum omni patrimonio remaneret; & cum per biennium vitam monasticam seruasset, postea matrimonium contraxit eo prætextu, quod votum casti-

tatis metu Regis & parentum emisisset. Consultus Innocentius III. decrevit, eam mulierem cogendam esse vitam religiosam peragere: Igitur quia per professionem in propria domo factam status religiosus amplectitur, & matrimonium contractum dirimitur. Nam respondendum est, quod in eo textu mulier, quæ professionem fecit, adhuc matrimonium non contraxerat, & ita rectè potuit votum castitatis emittere: at verò in præsentī textu matrimonium erat contractum, & ita sine consensu sponsi non poterat per votum castitatis dissolvi.

CAPUT XV.

Idem Ruthensi (a) Episcopo.

CONSTITUTUS in præsentia nostra Hug. Vital. lator præsentium, humili nobis confessione monstravit, quod cum esset in (b) acolytatus ordine constitutus, quandam puellam R. nomine in facie Ecclesiæ duxit in uxorem. Cumque aliquandiu cohabitassent in simul, & ipse eam carnaliter cognovisset, ortâ discordiâ inter eum, & amicos puellæ, coram te habito diligenti tractatu, prædicta puella fuit cuidam alii Vitali nomine copulata: & tu memoratum H. usque ad gradum sacerdotii ordinasti, & eidem Ecclesiæ concessisti. Cum autem eum sua conscientia remorderet, & de consilio quorundam religiosorum habitum (c) Cisterciens. Ordinis assumpsisset, tandem Abbati suo omnia revelavit; qui eum commonuit diligenter, ut super hoc salutem suam animæ provideret. Ideoque f. t. per A. f. m. quat. si res ita se habet, prædictam R. ut recedat à præfato Vitali, cui per adulterium est conjuncta, nec prædictum monachum impetat, quominus regulare votum valeat adimplere, per cens. eccl. subl. app. obst. cogere non omittas.

NOTÆ.

1. (a) *Ruthensi.*] In tertia collectione, sub hoc tit. cap. 2. legitur *Niclino.* in hac verò sexta legitur *Rudensis*; sed legendum esse *Ruthenensē*, jam notavit Manrique tom. 3. *annal. Cisterc.* anno 1210. cap. 8. num. 9. Rutheni enim sunt populi Galliæ Narbonensis, non longè ab Arvernīs, & Sanctonibus, quorum meminerunt Cæsar libro 1. de bello Gallico, Strabo libro 4. Gregorius Turon. lib. 2. *hist. cap. 36. & 37.* Sidonius lib. 4. *epist. 15. & lib. 7. epist. 6.* Ruthe-

na civitas habet Ecclesiam Cathedralem D. Stephano dicatam, cujus Præsuli Hugoni missa est præfens decretalis, de quo agunt Fratres Sarmathani tom. 3. *Gall. Christ. fol. 95a.* Chenu in *chron. Gall. fol. 354.*

(b) *Acolytatus.*] De quo gradu egi in cap. 2. de offic. Archid.

(c) *Ordinis Cisterciensis.*] In quo tamen monasterio non constat, quamvis esse videatur unum ex quatuor, quæ in diocesi Ruthenensi Cistercium habet, nimirum Bonavallis, Locus Dei, Belus-locus, & Bonacumba.

CAPUT XVI.

Idem Episcopo (a) Patavien. & Abbati de Borun. Barderbergen. Patavien. diœc.

Veniens ad præsentiam nostram dil. f. L. lator præsentium, nobis humiliter intimavit, quod cum olim intrandi monasterium propositum concepisset, pluribus sacerdotibus, militibus, & aliis viris præsentibus apud uxorem suam precibus institit, ut super hoc suum impertiretur assensum, eisdem presbiteris primitus exoratis, ne præfata mulieri exponeretur, quod & ipsam oporteret derelinquere (b) seculum, si viro suo daretur licentiam ad monasterium convolandi. Cumque ipsum mulier, ne ab ea discederet, vice mutuâ precaretur, ipse asserens, quod nisi ab ea possent super hoc obtinere licentiam, non solum ei se inutilem redderet, sed etiam toti mundo: ipsa demum tam ipsius, quam multorum adstantium precibus, fletibusque devicta, caput ejus altari supposuit (c) manu sua, qui ea præsentē (d) tonsuratus ibidem, monasterium adiit, & finito probationis (e) tempore, professionem fecit solenniter monachalem.

Nnn 4

nachalem.